

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Eesti Kunstnike Liit

registrikood: 80049776

tänavatalu nimi, Vabaduse väljak 6
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthnumber: 10146

telefon: +372 6273630

e-posti aadress: kersti.liiberg@eaa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	13
Bilanss	13
Tulemiaruanne	14
Rahavoogude aruanne	15
Netovara muutuste aruanne	16
Raamatupidamise aastaaruande lisad	17
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	17
Lisa 2 Raha	20
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	21
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	21
Lisa 5 Varud	22
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	22
Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	22
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	23
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	24
Lisa 10 Kapitalirent	24
Lisa 11 Kasutusrent	25
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	25
Lisa 13 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	26
Lisa 14 Annetused ja toetused	27
Lisa 15 Tulu ettevõtlusest	27
Lisa 16 Muud tulud	28
Lisa 17 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	28
Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud	28
Lisa 19 Tööjõukulud	29
Lisa 20 Seotud osapooled	29
Lisa 21 Tegevuse jätkuvus	30
Aruande allkirjad	31
Vandeauditori aruanne	32

EKL TEGEVUSARUANNE 2023

Mittetulundusühing Eesti Kunstnike Liit (EKL) on professionaalseid eesti kunstnikke, kunstiteadlasi ja kunstitöötajaid ning nende loomingulisi ühendusi ühendav loominguline liit (loomeliit). EKL on tunnustatud loomeliiduna loovisikute ja loomeliitude seaduse tähenduses. Seisuga 19.03.2024 kuulub EKLi 18 alaliitu ja 994 liiget, kellest 445 on pensioniealised.

Liidu tegevuste peamisteks eesmärkideks on eesti kunstikultuuri edendamine ja loomingu prestiiži tõstmine ühiskonnas ning kunstnike, kunstitöötajate ja kunstiteadlaste huvikaitse ja rahvusvaheliste sidemete edendamine. Eesmärkide elluviimisel on oluline kunstnikele töö- ja loomekeskkondade võimaldamine, näituste ja kunstiprojektide organiseerimine, osalemine valdkonda reguleeriva seadusandluse arendamisel ning koostöö edendamine riigi, teiste erasektori ettevõtete ja kultuurivaldkonnas tegutsevate asutustega. Samuti ka valdkonna sisese koostöö ellu kutsumine ja selle hoidmine.

EKLi tegevuses olid aastal 2023 EKLi juhatuse ja meeskonna olulisemateks töösuundadeks:

- 1) liidu erakorralise Suurkogu korraldamine 19. märtsil 2023 Estonia kontserdisaalis ja sellele järgnenud pidulik vastuvõtt liidu 101. aastapäeva tähistamiseks;
- 2) liidu ajaloolise järjepidevuse õiguslik taastamine Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühinguga ja liidu põhikirja muutmine erakorralisel Suurkogul;
- 3) vabakutseliste loovisikute huvikaitse kampaaniaga „Ravikindlustus kõigile!“ seotud tegevuste jätkamine (osalemine Arvamusfestivalil Paides, kohtumised erakondade esindajatega ja valimiseelsed kultuuridebatid, loovisikute pikett „Loometöö rahastamine koalitsioonileppesse!“ Toompeal);
- 4) koostöö suurendamine kunsti ja kultuuri valdkonna organisatsioonide ja loovisikutega Eestis ja rahvusvaheliselt (osalemine liikmena Kunstiasutuste Liidu KAEL töös, osalemine loomeresidentuure ühendava vabaühenduse Eesti Loomeresidentuurid – LOORE loomises ja töös, kohtumised erinevate välispartneritega kogu aasta jooksul, koostöö loomeliitudega, valdkonna arengukava vahekokkuvõtete päev ARS Kunstilinnakus);
- 5) toimimine valdkondliku ekspertorganisatsioonina – liikmete nimetamine komisjonidesse ja žüriidesse, osalus seadusloomes, strateegiate ja tegevuskavade väljatöötamisel (osalemine „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ muutmise kavandi koostamises, osalemine „Eesti Kultuurkapitali seaduse“ muutmise eelnõu koostamises ja osalemine „Kunstiteoste tellimise seaduse“ rakendamises);
- 6) tegevuste läbiviimine liidu galeriides ja ARS Kunstilinnakus, samuti hooajaline tegevus Muhu kunstitalus;
- 7) mahukate renoveerimis- ja arendustööde jätkamine kõigis liidule kuuluvates hoonetes.

Väga oluline on olnud möödunud aastatel ja on ka praegu asutuse stabiilsuse säilitamine, töökohtade ja töötasude säilimine, kunstnikest ja loovisikutest rentnike toetamine ning olemasolevate tehnosüsteemide säästlikumaks ning töökindlamaks muutmine. Samuti ka liidu senisest mahukam enesekehtestamine huvikaitseorganisatsioonina. Senisest märkimisväärselt enam suutis liit ennast nähtavaks ja kuuldavaks teha, tuues esile valdkonna tugevusi ja kitsaskohti, mille lahendamiseks ainult liidu tegevusest ei piisa.

Kinnisvara ja arendustegevused

EKL on mittetulundusühing ja tunnustatud loomeliit ning seega olemuselt kasumit mittetaotlev organisatsioon. Samas on EKL Eestis kunsti valdkonnas suurima loome- ja produktsioonitaristu valdaja ja arendaja, kes pakub 163 rendilepingu alusel (seisuga 19.03.2024) igapäevaselt vajalikku töökeskkonda enam kui 200 kunstnikule, loovettevõttele ja kunstiorganisatsioonile – teenides renditegevusest ühtlasi suurema osa omatulust. Seejuures peab EKL aga võtma arvesse tegelikku turumajanduslikku keskkonda. Liidu jaoks on tegevus kinnisvaraomanikuna seotud põhikirjaliste eesmärkidega. Üheks prioriteetseimaks tegevuseks on liidule seetõttu kunstiloomeks ja -esitlemiseks mõeldud ruumide rentimine loovisikutele võimalikult jõukohase hinnaga.

2018. aastal algatas EKL Pärnu mnt 154 detailplaneeringu protsessi, toetades EKLi arengut ja majandustegevust. 2023. aastal jätkus töö detailplaneeringu protsessi osas, mille tulemusena saab ARS kunstilinnaku arenguvision funktsionaalse ja visuaalse aluse, toetades EKLi strateegilise arendustegevuse jätkumist ning jätkusuutlikku majandamist ka pikemas perspektiivis.

Süsteemne kinnisvarahaldus koos arendusega peab tagama liidule pideva stabiilse rahavoo, kinnisvaraga seotud funktsioonid peavad olema lõimitud organisatsiooni üldiste strateegiliste sihtide ja eesmärkidega. Juhatuse ja meeskonna viimaste aastate tegevus on olnud suunatud selliste lahenduste otsimisele, mis võimaldaksid liidul hoida ajaloolist kinnisvara ekspluatatsioonikõlblikuna – ning paralleelselt ka investeringute leidmisele, mille abil saaks hoonete senist elukaart oluliselt pikendada. Pikemas perspektiivis on kahtlemata tõhusaimaks viisiks tõsta liidu majanduslikku võimekust arendustegevustega – panustamine meeskonda, mõtestatud kinnisvaraarendus ja ka loomemajanduslike teenuste arendamine.

EKLile kuuluvad Tallinnas hooned Vabaduse väljak 6 ja 8, Hobusepea 2 ja Pärnu maantee 154 ning Uuetalu talu Nõmmkülas Muhumaal. EKLi valduste hulka kuuluvad ka Draakoni galerii ruumid Tallinnas, Pikk tänav 18 ja korter aadressil J. Koorti 16, Tallinnas. Hoonete keskmine vanus on üle 75 aasta.

Vabaduse väljak 6 on lisaks kunstnike tööruumidele ja liidu kontorile koduks ka Vabaduse galeriile, pikaajaliseks rentnikuks on kunstitarbeid vahendav Galerii-G. Aastast 2000 asub hoones ka liidu poolt toetatava Eesti suurima kunstiajakirja Kunst.ee toimetus ning igapäevaselt toimetab hoones ka arhitektuuribüroo Loominguline Kollektiiv OÜ (Ero Puumets, Anneli Tammik). Hoone hoovipoolsetes keldriruumides avati novembris 2014 Eesti Kunstiakadeemia galerii, mis on akadeemia uue maja valmimise järel saanud endale järglaseks EKA vabade kunstide ja kunstiteaduse kuraatorisuuna üliõpilaste ühise näitusepaiga Vent Space.

Vabaduse väljak 8 ehk Tallinna Kunstihoone avaliku tuntuse nurgakiviks on kahtlemata selles paiknevad näituseasutused – Sihtasutuse Kunstihoone opereeritav Kunstihoone galerii ja Kunstihoone näitusesaalid. Kunstihoone majas tegutsesid 2022. aasta septembrini Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus ja liidu külalisateljée, hoone esimesel korrusel paiknesid kohvik Tuum (endine KuKu kohvik) ja Lugemiku raamatupood, tiibhoones legendaarne Graafikakoda ja selle keldriruumides noorte graafikute poolt asutatud Grafodroom. Keldriruumides tegutses legendaarne KuKu klubi. Augustist kuni septembrini 2022 lõpetasime rendilepingud kõigi hoones töötavate asutuste ja kunstnikega, sest 18.11.2022 saatsime koos Tallinna Kunstihoone meeskonnaga hoone kapitaalremonti.

Riigi ja liidu vaheline asutamisleping näeb ette **Vabaduse väljak 8** hoone põhjalikku kaasajastamist. 2021. aasta hilissügisel kuulutas SA Kunstihoone koostöös Eesti Arhitektide Liiduga välja Tallinna Kunstihoone rekonstrueerimise arhitektuurivõistluse ruumide renoveerimiseks. Konkursi võitis arhitektuuribürood KUU Arhitektid ja Pink ideelahendus. Žürii langetas otsuse konsensuslikult, pidades oluliseks hoones näituste korraldamise lihtsust, külastajate teekonna loogilisust ja kaalus kriitiliselt vastavust

muinsuskaitse eritingimustele ja sellest tulenevaid võimalikke lahendusi. Tallinna Kunstihoone rekonstrueerimise arhitektuurivõistluse eesmärgiks oli valida parim sisearhitektuurne, kasutusfunktsioonile sobivaim lahendus hoone rekonstrueerimiseks ja võimalikuks maa-aluseks laiendamiseks.

Hoones töötavad kunstnikud kolis liit praegusesse Riigi Kinnisvara ASile kuuluvasse Georg Otsa nimelisse Tallinna Muusikakooli aadressil Müürivahe tänav 12 / Vabaduse väljak 4. 11.08.2021 andis liidu volikogu seoses Kunstihoone renoveerimisega liidu juhatusele volituse sõlmida Sihtasutusega Kunstihoone uus isikliku kasutusõiguse seadmise leping, mis võimaldab sihtasutusel arendada välja täiendavaid ruume nii näituse- kui ka tugitegevusteks ning loob samas võimalused liidu käsutuses olevate ateljeede kaasajastamiseks.

Hobusepea tänav 2 / Pikk tänav 27 hoonega seotud esimesed teated pärinevad Keskajast, aastal 1891 rajas legendaarne kullasepp Joseph Kopf hoonesse töökoja. Hoone tänane kuju pärineb aastatest 1928–1929, mil arhitekt Eugen Habermanni projekti abil liideti neli hoonet ühtseks liitkinnistuks. Hoones on leidnud endale asupaiga 34 stuudioruumi ja töökoda (Gram, Õhuloss, Sinihabe, Kam kartell jt), milles tegutseb kokku enam kui 70 kunstnikku. Hoones tegutsevad ka liidule kuuluvad Hobusepea galerii ja HOP galerii ning asub ehtekunstile pühendunud esindusgalerii A-Galerii.

Aastatel 2019–2022 renoveeris liit sihtfinantseeringu toel osaliselt Hobusepea 2 hoone katuse (38 732 eurot), hoone sissepääsuala (5 540 eurot), osaliselt hoone sisehoovi hooviala (12 452 eurot) ning teostas gaasivarustussüsteemi projekteerimis- ja remonttööd (8 673 eurot), valmis katuse renoveerimistööde teine etapp ja akende ning uste renoveerimine (99 238 eurot) ning Hobusepea galerii sai uued valgustid (24 563 eurot). Aastal 2023 renoveerisime hoone sisefassaadi, uuendasime aknasilluseid ja vihmavee äravoolu lahendusi, vahetasime vihmaveetorud ja renoveerisime viimase osa hoone katusest ning keldrikorruse aknad ja remontisime Hobusepea galeriid (82 574 eurot).

Pärnu mnt 154 paiknev ARSi büroo- ja tootmishoonete kompleksi põhihoone rajati 1960. aastate algul. ARSi Kunstilinnakus on tööpaiga leidnud ligemale 100 kunstnikku, loovettevõtjat ja ettevõtet. Üle 90% siinsetest rentnikest on kunstnikud, disainerid ja loomeettevõtted.

16.11.2016 otsusega pälvis EKL Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt 384 000 euro suuruse finantseeringu projekti „Avatud ARS” elluviimiseks. EKL panustas ligemale 1000 m² ulatuses teostatud rekonstrueerimis- ja arendustööde teostamiseks suuremahulise omaosaluse, millest 330 000 eurot saadi sihtfinantseeringuna sihtasutuselt Kunstitaristu. ARS Kunstilinnaku uue keskuse projektiruumi, Galerii 125, keraamikakeskuse, tarbekunstigalerii ning inspiratsiooni- ja koolituskeskkonna Studio 53 ja Studio 98 avasime publikule ja klientidele 2020. aasta alguses.

Lisaks projekti „Avatud ARS” raames tehtule teostasime Kunstitaristu sihtrahastuse abil aastatel 2019–2022 mitmeid parendustöid, millest suuremateks kujunesid peahoone lifti väljavahetamine kaasaegse ja turvalisema vastu (53 427 eurot) ja kunstilinnaku hoovil asuva suure korstna põhjalikud remonditööd (35 941 eurot), peahoone teine uus lift (59 727 eurot) ja Graafikakojale tööruumide ning galerii rajamine (36 743 eurot). ARS Projektiruum sai muudetava kõrgusega multifunktsionaalse valgustussüsteemi (14 180 eurot) ning Studio 98 helisummutussüsteemi (2 415 eurot). EKL-i kinnistutel ja hoonetes teostati ainuüksi 2022. aastal sihtfinantseeringu toel tehnosüsteemide (küte, vesi ja kanalisatsioon, ventilatsioon, gaas, tugev- ja nõrkvool) remonttöid kokku 62 043 euro eest, üldehitustöid 29 999 euro eest; projekteerimisele ja ekspertiisidele (sh ARSi peahoone ehituskonstruksioonide ekspertiisid, peahoone küttesüsteemi põhiprojekt ja

kavandatava juurdeehituse (5. ja 6. korrus) eelprojekt, tuleohutuse ja liidu kunstikogu uue hoidlaga seonduvad projekteerimistööd) kulus kokku 62 738 eurot.

Aastal 2022 alustasime EKLi sihtasutusele Kunstitaristu kuuluva kunstikogu hoiustamiseks tänapäevastele nõuetele vastava hoidla ja eksponeerimispinna renoveerimist. Sisearhitektuurse projekti koostas Pille Lausmäe, ruumide remont ja tehnosüsteemid maksid 123 612 eurot, kaasaegsed teoste hoiusüsteemid maalidele-graafikale 54 105 eurot.

Aastal 2023 uuendasime ARSi peahoones kogu kaugküttesüsteemi (234 364 eurot), paigaldasime Päästeameti nõuetest tulenevad tuletõkkekardinad (6 200 eurot) ja tuletõkkeuksed (112 234 eurot), vahetasime ja renoveerisime aknaid ning välisuksi (13 750 eurot), renoveerisime ATS süsteemi (1 408 eurot) ning tellisime põhjaliku ehitise tarindite ja katuse seisukorra uuringu, pidades silmas peahoonele tulevikus 5. ja 6. korruse lisamise võimalust (17 888 eurot). Paigaldasime hoone linnapoolsele peasissepääsule uued välisused (6390 eurot, selle kõrval paiknev showruumi galerii sai uued aknad (6240 eurot). Remontisime 4. korrusel paikneva ühistööruumi (10 403 eurot). Samuti tegime möödapääsmatuid elektritöid (22 546 eurot) ja koridori ning töö- ja olmeruumide remonttöid (64 772 eurot).

Lisaks eelnevale renoveerisime kaasaegseks ateljeeks liidule kuuluva korteri Lasnamäel, **J. Koorti 16-56** ja värskendasime ateljeed aadressil **J. Koorti 16-53**, kuhu kolisime seni Kunstihoones asunud liidu külaliskorteri/ateljee (28 737 eurot).

EKLi Muhu kunstitalus on jätkunud 2014. aastal alustatud tegevused nii sisulise programmi arendamisel kui ka ajaloolise talukompleksi korrastamisel projektijuhi Tiiu Rebase eestvedamisel ja talus peatuvate kunstnike kaasalöömisel. Muinsuskaitse alla kuulavas talukompleksis on rehielamu, kaks aita, laut, sepikoda ja keldrid. Märkimisväärsed investeeringuid ei ole viimase kahekümne aasta jooksul tehtud, välja arvatud aitade rookatuste vahetus 2013. ja 2015. aastal ja Muhu Kunstitalu sepikoja ja sellega külgneva maakeldri katusetööd 2020. ja 2021. aastal; viimaste puhul oli EKLi omaosalus Muinsuskaitseameti poolt toetatud projektis 7 763 eurot. Aastal 2022 teostasime Muinsuskaitseameti toel Muhu Kunstitalu paargu-sepikoda-kelder katuse renoveerimistööd kogumaksumusega 23 000 eurot. Muinsuskaitseamet toetas renoveerimistöid 20 000 euroga. 2023. aastal paigaldasime hoonetekompleksile kanalisatsioonitrassi ja septiku, rajasime hoonesse vesitualeti ning teostasime erinevaid remonttöid (14 726 eurot). Sügisel algatasime kunstitalu ajaloolise, kuid paraku väga halvas seisukorras oleva peahoone renoveerimisprojekti koostamise. Muinsuskaitse nõudmistele vastav projekt valmib 2024. aasta suveks ja selle peatöövõtjaks on arhitekt Jaak-Adam Looäär.

Sisutegevused

Lisaks loomeliidu ja loomemajandusliku arenduskeskuse mõõtmele on EKLi üheks oluliseks tegevussuunaks toimimine valdkondliku huvikaitse- ja ekspert-organisatsioonina, osalus seadusloomes, kunstivaldkonda puudutava informatsiooni vahendamine, koostöö kunsti- ja kultuurivaldkonna organisatsioonidega Eestis ja rahvusvaheliselt, samuti Eesti riigi ja kohalike omavalitsustega.

Aasta 2023 üheks olulisemaks saavutuseks võib pidada aga **ajaloolise järjepidevuse õiguslikku taastamise viimist liidu põhikirja** liidu erakorralisel Suurkogul 19.03.2023 ning sellel järgnenud pidulikku liidu 101. aastapäeva tähistamist Estonia kontserdisaalis.

Eesti Kunstnike Liidu volikogu tunnustas 19.12.2022 liidu juhatuse (president Elin Kard, asepresident Vano Allsalu) ettepanekul õiguslikku järjepidevust 14.03.1922. aastal

registreeritud Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühingu (EKKKÜ) ja Eesti Kunstnike Liidu (EKL) vahel ning määratleb sellest tulenevalt EKL asutamisajana kuupäeva 14.03.1922. Sellega lõppes 2019. aastal alguse saanud juriidiline protsess ja lahenduse leidsid aastakümneid kestnud arutelud.

Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühing asutati Tallinnas 1922. aastal Eesti kutselisi kunstnikke ühendava keskorganisatsioonina. EKKKÜ põhikiri registreeriti Tallinna-Haapsalu rahukogus 14.03.1922. EKKKÜst kujunes suurim Eesti kunstnikke ühendav ja riigi poolt partnerina tunnustatud kunstnike organisatsioon. EKKKÜ likvideeriti 1940. aasta riigipöörde järel koos teiste seniste kunstiorganisatsioonidega. 4.01.1943 asutati Nõukogude valitsuse korraldusel Jaroslavli, Teise maailmasõja tagalasse koondatud kunstnike poolt seal Eesti Nõukogude Kunstnike Liit (ENKL). Seda nime kandis organisatsioon 1957. aastani, mil nimetati ümber ENSV Kunstnike Liiduks. Eesti Kunstnike Liiduna tegutsetakse alates 1990. aastast.

Esmatähtis on loomeliidu roll loovisikute **huvikaitseorganisatsioonina** toimimisel. Augustis 2022 alustas liit lähenevate valimiste valguses tähtajatut meeldetuletuskampaaniat **„Ravikindlustus kõigile!“**. Kuna valimisplatvormide jõulisematest seisukohtadest jõuab valim ka tulevasse koalitsioonilepingusse, oli oluline Eestis tegutsevatele erakondadele taas meelde tuletada, kui hapras ja haavatavas olukorras on juba aastaid või ehk isegi aastakümneid olnud loovisikud. Vabakutselisus ja sellega kaasnevad probleemid ei ole enam ammu vaid loovisikute pärusmaa ning üha muutuvate töövormide ning -suhete valguses vajab kiiret muutmist ravikindlustuse ning sotsiaalsete garantiide süsteem laiemalt. Päev-päevalt suureneb palgavaesus, muutunud töövormid ei taga töötajale ravikindlustust ega sotsiaalseid garantiisid. Seeläbi väheneb maksulaekumine, suureneb tööturult heitunute ning abivajajate hulk, kuna ravikindlustuse, töötushüvitise ja teiste sotsiaalsete garantiide puudumine ning ennetava ja õigeaegse ligipääsu puudumine arstiabile toob endaga kaasa suurenenud ravikulud haigekassale ja toimetulekuprobleemid üksikindiviididele ka pensionieas.

Kampaania raames on aastatel 2022 ja 2023 toimunud kohtumised paljude Eestis tegutsevate erakondadega, poliitikutega ning kampaania on saanud rohkelt kajastusi ajakirjanduses. Kampaania tulemusel jõudis loovisikute (ja laiemalt vabakutseliste) probleem mitmete erakondade valimisplatvormidesse. Märtsis korraldasime loomevaldkondade esindajatega koostöös loovisikute piketi „Loometöö rahastamine koalitsioonileppesse!“ Toompeal, augustis korraldas liit koostöös Kunstiasutuste Liiduga **Paide Arvamusfestivali** Tööelu alal arutelupaneeli „Vabakutseliste loovisikute toimetulek“.

Arutelu raames arutlesime vabakutselisuse tähenduse muutumise üle tööhõives, loovisikutest ja paljude ühiskonna liikmete puudulikust ligipääsust ravikindlustusele ja sotsiaalsetele garantiidele. Arutelul osalesid Tanel Kiik, Kaupo Koppel, Paul Kuimet, Örne Pillak ja Riina Sikkut. Vestlust juhtis ajakirjanik Brent Pere ja arutelu valmis koostöös kolleegidega Kunstiasutuste Liidust (Kadi-Ell Tähiste), Eesti Teatriliidust (Gert Raudsep) ning Eesti Kinoliidust (Kadri Vaas), arutelu toimumist toetas Riigikantselei.

Liidu eestvedamisel koos Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse ja Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskusega 2020. aasta lõpus alanud **kunstivaldkonna arengukava KUVA 2021-2025** kokkupanek on hoolimata pikaajalisest vajadusest esmakordne ja sündinud valdkonnasisese algatusena, valmides kunstiinstitutsioonide ja vabakutseliste tihedas koostöös. Arengukava koostamisel joonistusid teravalt välja valdkonna peamised kitsaskohad – jätkusuutliku, kunstielu mitmekesisust tagava rahastusmudeli puudumine, kunstnike töö puudulik tasustamine, näitusetasude süsteemne puudumine ning sotsiaalsete garantiide ebapiisavus ja sageli takistatud ligipääs ravikindlustusele. Kunstielu arengupotentsiaali piirab otsustavalt ka pikaajaliste investeeringute plaani puudumine kohalikul ja üleriigilisel tasandil.

Arengukava peamiseks teemadeks on kunstnike loometegevuse toetamise kõrval ka kunstivaldkond laiemalt – seal tegutsevad erinevad professionaalid, ühendused ja organisatsioonid. Arengukava eesmärgid saavad üheks oluliseks lähtekohaks kultuuripoliitika kujundamisel ja ka valdkondade üleses koostöös ning läbirääkimistel riigi ja kohaliku omavalitsuse tasandil. Valminud arengukava avalik tutvustus toimus 14.01.2022 ja KUVA 2021-2025 visioonipäev 05.09.2023 ARS Kunstilinnakus.

Eesti kunstiorganisatsioonide ühisel algatusel loodi mais 2022 **Kunstiasutuste Liit**. Kunstiasutuste Liit (KAEL) asutati 29 kunstiorganisatsiooni poolt eesmärgiga edendada omavahelist koostööd, korraldada huvikaitset ja tõsta ühiskonna kunstialast teadlikkust. Liidu loomise vajadus kasvas välja Kunstivaldkonna arengukava 2021-2025 koostamise protsessist. Kunstiasutuste Liit koondab erineva suuruse ja profiiliga asutusi, näituste korraldamisega seotud tugiteenuste pakkujatest suurte kunstimuuseumiteni. 2023. aastal toimusid mitmed ühised külastused kolleegide juurde Viljandis ning Tallinnas ning koostöös KAELA tegevjuhi Kadi-Elle Tähistega osalesime Paide Arvamusfestivalil ja korraldasime loovisikute piketti Toompeal.

Märtsis asutati 11 Eesti loomeresidentuuri poolt loomeresidentuure ühendav vabaühendus **LOORE**, mille loomise eesmärgiks on edendada omavahelist koostööd, arendada loovisikute mobiilsust ja loometööd toetavaid üksusi, esindada loomeresidentuuride huve ning suurendada nende rahvusvahelist nähtavust. Asutatud võrgustik ühendab 14 eriilmelist liiget: Arvo Pärdi Keskus, Eesti Kirjanduse Selts, Eesti Kunstnike Liit, Kai kunstikeskus, Kanuti Gildi SAAL, Kordon, Maajaam, Massia, MoKS, Narva kunstiresidentuur NART, Pärnu Loovalinnaku residentuur, Rae Kultuurikeskuse Vaskjala residentuur, Tartu Kunstnike Liit ja TYPA.

EKL osaleb valdkonda puudutavas **seadusloomes**, sealhulgas Kunstiteoste tellimise seaduse (KTTS), Loovisikute ja loomeliitude seaduse (LLS) ning Autoriõiguse seaduse (AutÕS) arendusprotsessis, samuti valdkondlike strateegiate ja tegevuskavade väljatöötamisel (sh Kultuuri arengukava 2021–2030, Kunstivaldkonna arengukava KUVA 2021–2025, Praxise Mõttekoja poolt läbiviidud vabakutseliste loovisikute, nende majandusliku toimetuleku mudeleid ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavust hõlmav uuring ja Civitta Eesti AS uuring kultuurivaldkonna töötasudest ning sihtasutuse Kutsekoda poolt korraldatud OSKA tööjõu- ja oskuste vajaduse uuring jt). Liit osales 2023. aastal nii Kultuuriministeeriumi poolt läbi viidava „Loovisikute- ja loomeliitude seaduse“ muutmise kavandi protsessi kui ka „Eesti Kultuurkapitali seaduse“ muutmise eelnõu loomise protsessis. „Eesti Kultuurkapitali seaduse“ muudatus on esimene ja oluline samm loovisikutele sotsiaalsete garantiidele ligipääsu võimaldamiseks ja lihtsamaks tegemiseks ning loometöö tunnustamiseks tööna.

Lisaks loomeliidu ja loomemajandusliku arenduskeskuse mõõtmele on EKLi üheks oluliseks tegevussuunaks toimimine **valdkondliku ekspertorganisatsioonina**, sealhulgas osalus esindajate kaudu ning ekspertide nimetamine komisjonidesse ja žüriidesse (nt. kultuuripreemiad ja -stipendiumid, kunstiteoste tellimise seaduse alusel korraldatavad kunstihanked, erinevad avalik-õiguslike organisatsioonide korraldatavad konkursid); osalus seadusloomes; kunstivaldkonda puudutava informatsiooni vahendamine; koostöö kunsti- ja kultuurivaldkonna organisatsioonidega Eestis ja rahvusvaheliselt, samuti Eesti riigi ja kohalike omavalitsustega).

Aastal 2023 toimus ka sisukaid **koostöökohtumisi** põhja- ja lõunanaabritega. 10. augustil olid liidul külas Soome kunstnike ühenduste esindajad eesotsas Soome Kunstnike Liidu juhi Teemu Mäkiga. EKLi tegevust ja arenguplaane tutvustas asepresident Vano Allsalu, Eesti Fotokunstnike Ühenduse tegevusest rääkis Kulla Laas. Ühise arutelu keskmes olid kunstnike toimetulek ja sotsiaalsed garantiid ning valdkondlikud rahastusmudelid Eestis ja Soomes. 18. augustil külastas meid Läti loomeliitude ühenduse delegatsioon eesotsas Inga Brūverega (Läti Loomeliitude Nõukogu ja Läti Kunstnike Liit), kellega olid

samuti jutuks nii loovisikute toimetulek ja sotsiaalsed garantiid kui kultuurikoostöö laiendamise võimalused. Nii Soome kui Läti kolleegid tutvusid ka ARS Kunstilinnaku galeriide, stuudiote ja töökodade ning kunstnikest majalistega.

EKL galeriides toimus aastal 2023 **50** näitust. Galeriisid külastas aastal 2023 **29 864** vaatajat. Galeriide töös hoidmine ja näituseprogrammide läbiviimine oli võimalik tänu Eesti Kultuurkapitali ja Eesti Kultuuriministeeriumi toetustele. Jaanuaris 2023 tähistas liidu Hobusepea galerii tegevuse 20. aastapäeva ja aprillis Draakoni galerii 40. tegutsemisaastat. ARS Projektiruumis ja showruumi galeriis toimus aastal 2023 kokku 22 näitust, neile lisaks rikastasid kunstilinnaku näituselu vabagraafikute näitused GÜ Galeriis ning keraamikute väljapanekud ARSi tarbekunstigaleriis.

EKL annab koostöös partneritega välja **kunstipreemiaid** – alates 1973. aastast Kristjan Raua preemiaid (koos Tallinna linnaga) ning alates 1979. aastast Konrad Mäe medalit ja preemiat (koos Eesti Kultuurkapitali ja Eesti Maalikunstnike Liiduga). Jätkus ka 2018. aastal alguse saanud liidu aastanäituse publikupreemia, mida rahastavad kunstikollektsionärid Riivo Anton, Aivar Berzin, Jaan Manitski, Tiit Pruuli ja Rain Tamm. Samuti on Eesti Kunstnike Liit kaasatud AkzoNobeli kunstipreemia ja Wiiralti preemia väljaandmise protsessi ning mitmetesse žüriidesse ning otsustuskogudesse. 2023. aastal esitas liit Balti Assamblee kunstiauhinna nominendiks kunstnik Peeter Lauritsa, kes pälvis preemia silmapaistva ja mitmekülgse kunstnikutöö ning projekti „Biotoopia“ eest.

Üheks viimaste aastate kõige olulisemaks sammuks kunstiloomes edendamisel ning kunstnike tegevuse väärtustamisel on kahtlemata olnud **kunstniku- ja kirjanikupalga** kehtestamine lähtudes tõdemusest, et kvaliteeti ja arengut kunsti valdkonnas ei saa tagada üksnes projektipõhiselt või keskendudes turusuhetele. Kunstnikupalga eesmärk on võimaldada professionaalsetele kunstnikele pühendumist loomingulisele tegevusele ja seeläbi sisukat panustamist Eesti kultuuri arengusse. Palga erinevuseks loomestipendiumitest on lisaks pikaajalisusele ka kaasnevad sotsiaalsed garantiid. Kunstnikupalga suurus arvestati aastatel 2016–2018 komisjoni otsusele eelneva aasta keskmise palga kogukulu järgi, alates aastast 2019 on palga suurus 1,1-kordne kultuuritöötaja miinimumpalk. Aastal 2023 oli meetme maht 565 172 eurot (2022 – 369 912 eurot, 2021 – 344 402 eurot, 2020 – 328 330 eurot, 2019 – 252 561 eurot).

Loometoetused ja -stipendiumid

Loovisikute ja loomeliitude seaduse kohaselt eraldatakse loomeliidule riigieelarvest toetus, mis põhiosas (85%) makstakse omakorda välja loovisikutele toetuste ja stipendiumidena. Selle nn pearaha suurus on loomeliitu kuuluva loovisiku kohta aastas 21,5 % keskmisest kuupalgast, mida Statistikaameti andmetel maksti Eestis taotluse esitamisele eelnenud aastal. 2020. ja 2021. aastal eraldatava toetuse suurus hüppeliselt kasvas, kuna riik eraldas raskustesse sattunud loovisikutele täiendavaid vahendeid. Lepinguliste töösuhete, ebastabiilsete või sotsiaalmaksu miinimumkohustuse täitmiseks vajaliku suurusega töötasu laekumiste puudumine takistab loovisikutel ligipääsu ravikindlustusele ja ka teistele sotsiaalkaitse tasanditele.

Kui loometoetuse näol on tegemist eelkõige toimetulekut toetava nõ vabakutselise töötaja abirahaga, siis loomestipendium on mõeldud loovisikute loometegevuseks ning sellega seotud enesetäiendamiseks. Stipendiumide maksmiseks võib loomeliit loometoetuseks eraldatud vahendeid kasutada eraldamise aastale järgneval aastal, kui neid ei ole eelnevalt täies ulatuses ära kasutatud loometoetuste väljamaksmiseks loovisikutele.

2019. aastal maksis liit stipendiumitena kunstnikele loometoetuste jäägist 15 500 eurot, kriisi puhkedes 2020. aastal keelas ajutine seadusemuudatus stipendiumite maksmise ja suunasime 2019. aasta jäägi loometoetuste lisavahenditeks, 2021. aastal loometoetuste

jääki ei tekkinud ja ajutine seadusemuudatus ei oleks selle olemasolul ka võimaldanud stipendiume maksta. 2022. ja 2023. aastal jäägi puudumise tõttu stipendiume ei makstud.

Aprillis 2020 jõustus „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ esimene ajutine muutmine. Seadusemuudatus võimaldas ajutiselt toetusi taotleda leevendatud tingimustel ning suurendas oluliselt toetusi saavate loovisikute arv. Koos varem eraldatud summadega toetas riik 2021. aastal loovisikuid koos loomeliitude vahendamisega 8,5 miljoni euroga. 2019. aastal oli loometoetuse saajaid 41, makseid tegime kogusummas 164 739 eurot (neist liidu liikmeid 35, 151 510 eurot), 2020. aastal 259, makseid tegime kogusummas 1 111 724 eurot (neist liidu liikmeid 127, 671 757 eurot) ja 2021. aastal 145 liidu liiget (1 109 373 eurot). 2021. aastal muutus loometoetuste maksmise põhimõte ja loomeliitu mittek kuuluvatele kunstnikele maksis toetuseid Kultuuriministeerium. Aastal 2022 maksime toetuseid 116 liikmele (487 815 eurot). 2023. aasta vahendid 270 783 eurot toetuste maksmiseks lõppesid veebruaris 2023. Aastal 2023 maksime loometoetusi 42 liidu liikmele.

Tekkepõhine tulu

Põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks kasutab EKL majandustegevusest (milleks on eelkõige EKLi omanduses oleva kinnisvara üürile andmine) saadavat tulu ning sihtfinantseeringutena ja liikmemaksudest laekuvat tulu.

2023. aastal oli Eesti Kunstnike Liidu tulude suuruseks kokku 2 599 035 eurot (2022 – 2 657 724 eurot, 2021 – 2 756 709 eurot, 2020 – 2 657 302 eurot, 2019 – 1 773 481 eurot), millest sihtotstarbelise toetuse tulu oli 1 658 399 eurot (2022 – 1 647 789 eurot, 2021 – 1 823 979 eurot, 2020 – 2 061 458 eurot, 2019 – 1 297 859 eurot).

Ettevõtlustulu laekus aastal 2023 896 600 eurot (2022 – 983 471 eurot, 2021 – 914 239 eurot, 2020 – 787 003 eurot, 2019 – 812 251 eurot).

Aastal 2022 saime kriisiabi taotlusvoorst „Kriisiabi -COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuurikorraldajale 2022“ toetust 124 512 eurot. Aastal 2021 kriisiabi taotlusvoorst „Kriisiabi Ida-Viru ja Harju maakonna kultuurikorraldajatele“ 60 000 eurot ja taotlusvoorst „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri-korraldajatele“ 80 207 eurot ning aastal 2020 taotlusvoorst „Kriisiabi kunstivaldkonnale“ 100 130 eurot. Riigilt saadud kriisiabi võimaldas lisaks liidu töökohtade ning töötasude säilitamisele ning asutuse igapäevaste kohustustega toimetulekule kriisisituatsioonis teha liidu liikmetest rentnikele ja rentnikest loovettevõtetele, mille juhatuses on liidu liige, rendisoodustusi ajavahemikus jaanuar-märts ja mai-juuni ning vajadusel ka maksete ajatamist pikema perioodi jooksul. Kultuuriministeeriumilt saadud toetus võimaldas jätkata asutuse igapäevast tööd ja tagada jätkusuutlikkus liikmetele ja loomemajanduslikele klientidele ning koostööpartneritele – kunstnikele, disaineritele ja loovettevõtjatele, võimaldades neil säilitada töötamiseks vajalikud ruumid ja tingimused toetatud rendihindadega.

Eesti Kultuuriministeeriumi toetus liidu galeriidele püsis muutumatuna (2019–2023 30 000 eurot aastas), Eesti Kultuurkapitali toetus liidu galeriidele aastal 2020 tõusis seniselt 30 000 eurolt 40 000 eurole, aastal 2022 45 000 eurole ja aastal 2023 50 000 eurole.

EKLi kunstnike koor saab tegevustoetust Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuselt (2023. aastal 514 eurot). Erinevateks projektideks on EKL taotlenud ja saanud toetust Kultuurkapitalilt (2023. aastal 4 700 eurot). Tallinna linna Kultuuri- ja Spordiametilt taotlesime ja saime toetust näituse läbiviimiseks ARS Kunstilinnaku projektiruumis ja Avatud Ateljeede päevaks (5 000 eurot). Tallinna Linnaplaneerimise Ametilt taotlesime ja saime toetust Hobusepea 2 hoone sisefassaadi renoveerimiseks (14 297 eurot).

EKLi ja SA Kunstitaristu vaheliste koostöölepete alusel anti sihtasutuselt liidule aastal 2023 investeeringuteks sihtfinantseeringuna 699 440 eurot. Põhivara soetamiseks ja parendamiseks kulus sellest 566 485 eurot.

EKLile laekus 2023. aasta jooksul liikmemakse 14 365 eurot (2022 – 15 028 eurot, 2021 – 9 375 eurot, 2020 – 10 891 eurot, 2019 – 9 241 eurot). Alates 2020. aastast on EKLi liikmemaks senise 13 eurot aastas (soodushind seeniorliikmele 3 eur, auliikmetele tasuta) asemel 20 eurot aastas, soodushind seeniorliikmele 10 eurot, auliikmele tasuta. Alates 2018. aastast on sellest maksust vabastatud ka liikmed, kes on 75-aastased või vanemad. Liidu omatulust moodustab liikmemaks 1,5 %. Liikmemaksu laekumistest moodustub liidu sotsiaalfond, millele liit lisab iga-aastaselt 5 000 eurot. Sotsiaalfondi vahenditest toetab liidu sotsiaalkomisjon liikmete avalduste alusel toimetulekut ja kulusid ravimitele ning meditsiiniteenustele ühekordsete eraldistena.

EKLi ettevõtlus ei ole hooajaline ja sellega ei kaasne olulisi keskkonna- ja sotsiaalseid mõjusid ning majandustegevust ei mõjuta valuutakursside ja intressimäärade muutumisega seonduvad riskid.

	2023	2022	2021	2020
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,77	1,00	1,22	1,15
Võörkapitali osakaal	33,90%	38,75%	46,5%	56%

Suhtarvude valemid

LVK = käibevara / lühiajalised kohustused

VK= (kohustused / koguvara) x 100

Eesmärgid järgnevateks aastateks

Aastatel 2019–2022 nõudis enim tähelepanu asutuse stabiilsuse säilitamine kriisi-olukorras, töökohtade ja töötasude säilimine, kunstnikest ja loovisikutest rentnike toetamine ning olemasolevate tehnosüsteemide säästlikumaks ning töökindlamaks muutmine. Kuigi kriisiga seotud tegevused jätkusid ka aastal 2023, olid liidu peamisteks väljakutseteks möödunud aastal liidu erakorralise Suurkogu ja 101. aastapäeva vastuvõtu korraldamine ja meeldetuletuskampaania „Ravikindlustus kõigile!” läbiviimine ning loovisikute sotsiaalsete garantiide puudumise ja töötasudega seonduvate kitsaskohtade avamine ning koostöös Eesti Kunstiasutuste Liiduga ka kunstivaldkonna institutsioonide senise rahastussüsteemi ning tegevustoetuste määra suurendamise nimel töötamine.

Järgnevatel aastatel on oluline intensiivse koostöö jätkamine liikmete, kolleegide, kunsti- ja kultuuriinstitutsioonide ning loomeliitudega ja liikmete huvide kaitsmine erialase toimetuleku ning sotsiaalsete tagatiste küsimustes.

Lähiaja eesmärkideks saavad kindlasti olema juba alanud huvikaitse küsimuste edasi viimine ning liidu senisest veelgi mahukama eneseteadvustamise laiendamine huvikaitseorganisatsioonina. Liit on suutnud piiratud ajaraami sees muuta asutuse kuvandit loomevaldkonnas ja ühiskonnas märgatavalt kaasaegsemaks ja nähtavamaks ning suutnud enda tegevusi ning nende tegevuste olulisust teadvustada.

Olulisel kohal saab olema „Kunstivaldkonna arengukava KUVA 2021–2025” eesmärkide ja tegevuskava jätkuv elluviimine koos liidu liikmete, valdkonna organisatsioonide ja kolleegidega. Samuti koos Kunstiasutuste Liidu ja Kultuuriministeeriumiga kunstnike

töötasude rahastamismudeli väljatöötamine ning elluviimine ning kunstiinstitutsioonidele tegevustoetuste saavutamine koostöös partnerite ja riigiasutustega. Et tagada Eesti kunstiasutuste elujõulisus, peame senisest oluliselt aktiivsemalt osalema ühiselt poliitikakujundamises ning tegema sihipärast tööd selle nimel, et valdkonnas tekiks jätkusuutlikud, kunstielu mitmekesisust tagavad rahastusmudelid; et kunstnike töö oleks tasustatud meie tööd väärtustades ning et suudaksime saavutada olulisi läbimurdeid loovisikutele sotsiaalsete garantiide tagamisel.

Oluline on ka EKLi kui organisatsiooni arendamine ja selle meeskonna tugevdamine, igapäevaste tööprotsesside kaasajastamine ning nende kestav järkjärguline viimine paberivaba toimimiseni. Samuti turundus- ja kommunikatsioonitöö tõhustamine – et nii liidu kui selle liikmete, klientide ja koostööpartnerite sõnumid jõuaksid senisest veelgi paremini ühiskonnani.

Juhtkond usub, et on senises töös võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada Eesti Kunstnike Liidu jätkusuutlikkus ja kasv.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	117 316	218 674	2
Nõuded ja ettemaksed	119 239	148 003	3
Kokku käibevarad	236 555	366 677	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	3 254	3 254	7
Kinnisvarainvesteeringud	2 656 323	2 243 902	8
Materiaalsed põhivarad	461 242	496 644	9
Kokku põhivarad	3 120 819	2 743 800	
Kokku varad	3 357 374	3 110 477	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	797	0	10
Võlad ja ettemaksed	124 697	150 275	12
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	180 540	216 721	13
Kokku lühiajalised kohustised	306 034	366 996	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	1 523	0	10
Võlad ja ettemaksed	829 681	838 227	12
Kokku pikaajalised kohustised	831 204	838 227	
Kokku kohustised	1 137 238	1 205 223	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	123 152	123 152	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	1 782 102	1 537 822	
Aruandeaasta tulem	314 882	244 280	
Kokku netovara	2 220 136	1 905 254	
Kokku kohustised ja netovara	3 357 374	3 110 477	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	14 365	15 028	
Annetused ja toetused	1 658 399	1 647 789	14
Tulu ettevõtlusest	896 600	983 471	15
Muud tulud	29 671	11 436	16
Kokku tulud	2 599 035	2 657 724	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-1 091 914	-1 119 679	17
Mitmesugused tegevuskulud	-527 832	-669 002	18
Tööjõukulud	-470 084	-459 879	19
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-189 466	-163 951	8,9
Muud kulud	-2 712	-863	
Kokku kulud	-2 282 008	-2 413 374	
Põhitegevuse tulem	317 027	244 350	
Intressitulud	392	48	
Intressikulud	-2 537	-118	
Aruandeaasta tulem	314 882	244 280	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	317 027	244 350	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	189 466	163 951	8,9
Muud korrigeerimised	-1 658 399	-1 647 789	13
Kokku korrigeerimised	-1 468 933	-1 483 838	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	16 616	27 858	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-34 124	-48 765	12
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	1 637 757	1 447 369	13
Kokku rahavood põhitegevusest	468 343	186 974	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 035	-21 085	9
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-565 450	-507 245	8
Laekunud intressid	392	48	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-566 093	-528 282	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-334	0	
Makstud intressid	-3 274	-118	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-3 608	-118	
Kokku rahavood	-101 358	-341 426	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	218 674	560 100	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-101 358	-341 426	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	117 316	218 674	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	123 152	1 537 822	1 660 974
Aruandeaasta tulem	0	244 280	244 280
31.12.2022	123 152	1 782 102	1 905 254
Aruandeaasta tulem	0	314 882	314 882
31.12.2023	123 152	2 096 984	2 220 136

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Kunstnike Liit (edaspidi EKL) 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Tulemiaruanne on koostatud raamatupidamise toimkonna juhend nr 14 lisas toodud tulude ja kulude aruande alusel. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

EKLil on seisuga 31.12.2023 üks tütarettevõtte, Kunstitaristu SA. Konsolideeritud aruannet ei ole koostatud lähtudes Raamatupidamise seaduse § 29 lõige 2 erandist.

Raha

Raha ja rahalähenditena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ning arvelduskontode jääke.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustised (rahas tasutavad nõuded ja laenud), hinnatakse aruande kuupäeval ümber eurodesse aruande kuupäeval kehtivate Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpannga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), aruande kuupäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursi alusel.

Finantsinvesteeringud

Finantsinvesteeringutena on kajastatud EKLi bilansis investeeringuid tütarettevõtetesse.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui ettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Investeeringud tütarettevõtetesse kajastatakse soetusmaksumuse meetodil miinus vajadusel allahindlused. Investeering tütarettevõttesse võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, milleks on makstava tasu õiglane väärtus ja omandamisega otseselt seotud väljaminekud. Soetusmaksumuse meetodi kohaselt korrigeeritakse esialgset soetusmaksumust järgmistel perioodidel vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused). Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised

finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida hoitakse renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid kulutusi (s.o. notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud). Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid soetusmaksumuses miinus akumulieeritud kulum ja allahindlused väärtuse langusest. Parendustega seotud kulutused on lisatud kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele juhul, kui need tõstavad kinnisvarainvesteeringu väärtust kõrgemale objekti algselt hinnatud väärtusest. Kulutused, mis taastavad objekti algset väärtust (näiteks remont, hooldus ja muud sarnased kulutused) on kajastatud aruandeperioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeas. Juhul kui kinnisvarainvesteeringu objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid. Kinnisvarainvesteeringutele rakendatav amortisatsioonimäär on 1% - 8% aastas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseteks ja immateriaalseteks põhivaradeks loetakse enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1 000 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1 000 euro, kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostenud põhivaraga.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Piiramata kasutuseaga objekte (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Põhivara liikide lõikes kasulikud eluead:

Ehitised 33 aastat

Masinad ja seadmed 3 - 12,5 aastat

Muu materiaalne põhivara 5 - 10 aastat

Arvutitarkvara 3 aastat

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000**Rendid**

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdsväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus. Kasutusrendi tulud ja kulud kajastatakse lineaarsel tulemiaruanandes tulude ja kuludena.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksamisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruande kuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast aruande kuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus aruande kuupäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Annetused ja toetused

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel ja sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena. Vastavat kohustist kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Varade sihtfinantseerimise kajastamisel kasutatakse brutomeetodit, st. sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus) ja kajastatakse vastavalt RTJ 5 "Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad", st. amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul. Vara soetamisel saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui on täidetud asjakohased kriteeriumid. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena.

Tulud

EKL kajastab tulu liikmemaksudest kassapõhiselt.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise järel. Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Kulud

Aruandeperioodil teenitud tuludest arvestatakse maha samade tulude teenimisega seotud kulud. Kulutused, millele vastavad tulud tekivad järgmistel perioodidel, kajastatakse kuludena samal perioodil, kui nendega seonduvad tulud.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt. Tulumaksumäär on 20/80.

Seotud osapooled

EKLi aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:
Tütarettevõtet;

Tegev- ja kõrgemat juhtkonda ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid;

Tegev-ja kõrgema juhtkonna lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha kassas	653	355
Arvelduskontod	116 663	218 319
Kokku raha	117 316	218 674

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	67 710	67 710	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	74 514	74 514	0	0	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-6 804	-6 804	0	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	11 702	11 702	0	0	6
Muud nõuded	31 036	31 036	0	0	13
Ettemaksed	8 791	8 791	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	8 791	8 791	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	119 239	119 239	0	0	

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	92 875	92 875	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	98 792	98 792	0	0	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-5 917	-5 917	0	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 732	2 732	0	0	6
Muud nõuded	43 184	43 184	0	0	13
Ettemaksed	9 212	9 212	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	9 212	9 212	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	148 003	148 003	0	0	

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Ostjatelt laekumata arved	74 514	98 792	3
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-6 804	-5 917	3
Kokku nõuded ostjate vastu	67 710	92 875	3
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded			
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-5 917	0	3
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-6 804	-5 917	
Lootusetuks tunnistatud nõuded	5 917	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpuks	-6 804	-5 917	3

Lisa 5 Varud

(eurodes)

Seisuga 31.12.2023 on Eesti Kunstnike Liidu vastutaval hoiul komisjonimüügil olevat kaupa kogusummas 283 698 eurot (31.12.2022 - 320 279 eurot).

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	11 689	0	2 719	0
Üksikisiku tulumaks	0	12 463	0	11 226
Erisoodustuse tulumaks	0	40	0	70
Sotsiaalmaks	0	22 301	0	19 840
Kohustuslik kogumispension	0	902	0	781
Töötuskindlustusmaksed	0	1 388	0	1 177
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13	0	13	0
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11 702	37 094	2 732	33 094

Täiendav informatsioon maksunõuete ja -kohustuste kohta vt lisa 3 ja 12.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2022	31.12.2023
90013609	Kunstitaristu Sihtasutus	Eesti	kunstnikele, kunstiteadlastele ja kunstitöötajatele paremate töö-, loome- ja esitlustingimuste loomine	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:							
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2022	Omandamine	Müük	Dividendid	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	Muud muutused	31.12.2023
Kunstitaristu SA	3 254	0	0	0	0	0	3 254
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	3 254	0	0	0	0	0	3 254

Kunstitaristu SA asutati 24.11.2016.

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod			
			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	198 541	2 266 602	2 465 143
Akumuleeritud kulum	0	-609 911	-609 911
Jääkmaksumus	198 541	1 656 691	1 855 232
Ostud ja parendused	0	507 245	507 245
Amortisatsioonikulu	0	-118 575	-118 575
31.12.2022			
Soetusmaksumus	198 541	2 773 847	2 972 388
Akumuleeritud kulum	0	-728 486	-728 486
Jääkmaksumus	198 541	2 045 361	2 243 902
Ostud ja parendused	0	565 450	565 450
Amortisatsioonikulu	0	-153 029	-153 029
31.12.2023			
Soetusmaksumus	198 541	3 339 297	3 537 838
Akumuleeritud kulum	0	-881 515	-881 515
Jääkmaksumus	198 541	2 457 782	2 656 323

	2023	2022
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	506 667	504 548
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	-330 405	-420 394

Kasutusrentide osas vt täiendav info lisast 11 ja kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu osas lisast 15.

Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud on esitatud brutosummas, st osa nendest esitatakse edasi üürnikele.

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2021				
Soetusmaksumus	534 802	176 294	18 592	729 688
Akumuleeritud kulum	-75 241	-121 500	-12 012	-208 753
Jääkmaksumus	459 561	54 794	6 580	520 935
Ostud ja parendused	0	21 085	0	21 085
Amortisatsioonikulu	-16 044	-27 124	-2 208	-45 376
31.12.2022				
Soetusmaksumus	534 802	197 379	18 592	750 773
Akumuleeritud kulum	-91 285	-148 624	-14 220	-254 129
Jääkmaksumus	443 517	48 755	4 372	496 644
Ostud ja parendused	0	1 035	0	1 035
Amortisatsioonikulu	-16 044	-18 186	-2 207	-36 437
31.12.2023				
Soetusmaksumus	534 802	198 414	18 592	751 808
Akumuleeritud kulum	-107 329	-166 810	-16 427	-290 566
Jääkmaksumus	427 473	31 604	2 165	461 242

Lisa 10 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
kapitalirent I	1 072	447	625	0	11,11%	EUR	20.04.2026
kapitalirent II	1 248	350	898	0	5,15%	EUR	20.12.2026
Kapitalirendikohustised kokku	2 320	797	1 523	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Muud varad	2 320	0
Kokku	2 320	0

Lisa 11 Kasutusrent (eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2023	2022	Lisa nr
Kasutusrenditulu	506 667	504 548	15

Kinnisvarainvesteeringute bilansiline jääkmaksumus seisuga 31.12.2023 on 2 457 782 eurot (seisuga 31.12.2022 - 2 045 361 eurot), vt lisa 8.

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	55 903	55 903	0	0	
Võlad töövõtjatele	21 677	21 677	0	0	
Maksuvõlad	37 094	37 094	0	0	6
Muud võlad	403	403	0	0	
Muud viitvõlad	403	403	0	0	
Saadud ettemaksed	839 301	9 620	34 184	795 497	
Tulevaste perioodide tulud	838 227	8 546	34 184	795 497	
Muud saadud ettemaksed	1 074	1 074	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	954 378	124 697	34 184	795 497	
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	84 969	84 969	0	0	
Võlad töövõtjatele	22 203	22 203	0	0	
Maksuvõlad	33 094	33 094	0	0	6
Muud võlad	423	423	0	0	
Muud viitvõlad	423	423	0	0	
Saadud ettemaksed	847 813	9 586	34 184	804 043	
Tulevaste perioodide tulud	846 773	8 546	34 184	804 043	
Muud saadud ettemaksed	1 040	1 040	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	988 502	150 275	34 184	804 043	

2017.aastal seadis Eesti Kunstnike Liit Pärnu mnt.154 koosseisu kuuluva maa-alale hoonestusõiguse Arsihoone OÜ kasuks 99 aastaks. Tehingust saadud ettemakseid on kajastatud seisuga 31.12.2023 lühiajalistes kohustistes 8 546 eurot (seisuga 31.12.2022 8 546 eurot) ja

pikaajalistes kohustistes 829 681 eurot (seisuga 31.12.2022 838 227 eurot) kirjel "Tulevaste perioodide tulud".

Lisa 13 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
sihtotstarbeline remondifond	0	18 529	0	0	0	0	18 529
Kunstitaristu SA	0	0	510 699	0	-519 693	8 995	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	18 529	510 699	0	-519 693	8 995	18 529
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeerium	0	340 178	808 087	-35 274	-927 300	0	185 692
Kultuurikapital	0	45 000	16 250	0	-48 750	0	12 500
Eesti Kooriühing	350	482	0	-350	-482	0	0
Kunstitaristu SA	30 582	0	147 957	0	-151 564	34 189	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	30 932	385 660	972 294	-35 624	-1 128 096	34 189	198 192
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	30 932	404 189	1 482 993	-35 624	-1 647 789	43 184	216 721

	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
sihtotstarbeline remondifond	0	18 529	0	0	0	0	18 529
Kunstitaristu SA	8 995	0	559 376	0	-566 485	16 104	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	8 995	18 529	559 376	0	-566 485	16 104	18 529
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeerium	0	185 692	865 955	-3 391	-899 388	0	148 868
Kultuurikapital	0	12 500	54 700	0	-54 571	0	12 629
Laulu-ja Tantsupeo SA	0	0	514	0	0	0	514
Kultuuri- ja Spordiamet	0	0	5 000	0	-5 000	0	0
Kunstitaristu SA	34 189	0	152 212	0	-132 955	14 932	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	34 189	198 192	1 078 381	-3 391	-1 091 914	14 932	162 011
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	43 184	216 721	1 637 757	-3 391	-1 658 399	31 036	180 540

Täiendav informatsioon nõuete kohta vt lisa 3 ning saadud annetuste ja toetuste osas lisa 14.

Lisa 14 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 091 914	1 128 096	
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	566 485	519 693	
Kokku annetused ja toetused	1 658 399	1 647 789	13

Lisa 15 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Üüritulu	506 667	504 548	8,11
Muud kinnisvara haldusega seotud tulud	330 405	420 394	
Muu müügitulu	59 528	58 529	
Kokku tulu ettevõtlusest	896 600	983 471	

Lisa 16 Muud tulud

(eurodes)

	2023	2022
Tulu hoonestusõiguse võõrandamisest	8 546	8 546
Muud	21 125	2 890
Kokku muud tulud	29 671	11 436

Lisa 17 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Loovisiku toetuste ja stipendiumite kulud	238 970	449 301	
Loovisiku toetusest makstud töötasu kulu	34 262	38 515	19
Kunstnikupalga kulu	546 671	369 912	19
Muu sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide kulu	227 011	216 951	
Galeriide toetusest makstud töötasu kulu	45 000	45 000	19
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	1 091 914	1 119 679	

Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022
Üür ja rent	13 654	7 862
Energia	20 869	20 165
Elektrienergia	6 855	7 748
Soojusenergia	14 014	12 417
Veevarustusteenused	259	225
Mitmesugused bürookulud	21 985	32 682
Lähetuskulud	1 212	3 773
Koolituskulud	1 228	1 977
Põhitegevuskulud	68 123	118 776
Üldkulud	118 237	137 803
Ettevõtlustulu teenimiseks kulunud materjalid,teenused	282 265	345 739
Kokku mitmesugused tegevuskulud	527 832	669 002

Lisa 19 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Palgakulu	348 079	339 987	
Sotsiaalmaksud	116 956	114 169	
Erisoodustuskulu koos maksudega	5 049	5 723	
Kokku tööjõukulud	470 084	459 879	
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	625 933	453 427	17
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	37	32	

Lisaks eelolevas tabelis esitatud infole, arvata tööjõukulude hulka lisas 16 märgitud kunstnikupalga kulu summas 546 671 eurot (2022.a 369 912 eurot), loovisiku toetusest makstud töötasu kulu summas 34 262 eurot (2022.a. 38 515 eurot) ja galeriide toetustest makstud tööjõukulu summas 45 000 eurot (2022.a. 45 000 eurot). Tööjõukulud, mis kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna on kokku 625 933 eurot (2022.a. 453 427 eurot).

Töötajate keskmine arve taandatuna täistööajale sisaldab kunstnikupalga saajaid.

Lisa 20 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Füüsilisest isikust liikmete arv	994	998
Juriidilisest isikust liikmete arv	18	18

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksed		
Asutajad ja liikmed	3 587	1 786
Tütarettevõtjad	871	1 914
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 458	3 700
Võlad ja ettemaksed		
Asutajad ja liikmed	0	870
Kokku võlad ja ettemaksed	0	870

MÜÜDUD	2023	2022
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	40 839	56 973
Tütarettevõtjad	50 251	63 084
Kokku müüdid	91 090	120 057

OSTETUD	2023	2022
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	8 678	10 099
Kokku ostetud	8 678	10 099

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	63 370	63 650

Lisa 21 Tegevuse jätkuvus

Eesti Kunstnike Liidu lühiajalised kohustused ületavad seisuga 31.12.2023 käibevara 70 tuh eurot. 2024.a. eelarve näeb ette tulusid mahus 1 843 tuh eurot, kulusid 1 842 tuh eurot ja majandustulemust summas 614 eurot. Äritegevusest tulenevate lühiajaliste kohustuste katteallikana on MTÜ-l igapäevane positiivne rahavoog.

Eeltoodust tulenevalt on Eesti Kunstnike Liidu juhtkond koostanud raamatupidamise aastaruande lähtuvalt tegevuse jätkuvuse printsiibist.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 10.04.2024

Eesti Kunstnike Liit (registrikood: 80049776) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VANO ALLSALU	Juhatuse liige	10.04.2024
ELIN KARD	Juhatuse liige	10.04.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Kunstnike Liidu volikogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Kunstnike Liit (MTÜ) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt MTÜ finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme MTÜ-st sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama MTÜ suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas MTÜ likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad MTÜ raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks MTÜ sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust MTÜ suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada MTÜ suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/
Kersti Soodla
Vandeaudiitori number 406

/digitaalselt allkirjastatud/
Signy Villems
Vandeaudiitori number 595

Audiitorteenuse OÜ
Audiitorettevõtja tegevusloa number 73
Telliskivi tn 57/1, Tallinn, Harju maakond, 10412
10.04.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Kunstnike Liit (registrikood: 80049776) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KERSTI SOODLA	Vandeaudiitor	10.04.2024
SIGNY VILLEMS	Vandeaudiitor	10.04.2024

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	Jah
Loomeliitude tegevus	94121	Ei
Muu kinnisvarahaldus või haldusega seotud tegevused	68329	Ei